

Til lovforslag nr. L 67. Betænkning afgivet af kommunaludvalget den 2. maj 1984

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af de kommunale styrelseslove

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til indenrigsministeren, som denne har besvaret skriftligt. Desuden har udvalget haft lejlighed til ved en drøftelse med indenrigsministeren og nogle af dennes embedsmænd at foretage en teknisk gennemgang af lovforslaget.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Amtsrådsforeningen i Danmark,
Kommunernes Landsforening og
Tinglev kommune.

De skriftlige henvendelser fra Amtsrådsforeningen i Danmark og Kommunernes Landsforening er optrykt som bilag til betænkningen. Endvidere er optrykt nogle af udvalgets spørgsmål og indenrigsministerens svar herpå.

Indenrigsministeren har understreget over for kommunaludvalget, at den foreslåede strafbestemmelse udelukkende har til hensigt at stoppe et hul i sanktionssystemet.

Da kommunalbestyrelsesmedlemmer ikke omfattes af straffelovens regler om straf for pligtforsømmelse, er der forekommet nogle ganske få, men grove tilfælde, hvor der ikke har kunnet gribes ind.

Landets kommunalbestyrelser er naturligvis påpasselige og samvittighedsfulde, og den foreslåede strafbestemmelse er derfor givet et meget snævert anvendelsesområde. Efter bestemmelsens indhold kan straf kun komme på tale, hvor der foreligger en grov pligttilsidesættelse. Med denne formulering begrænses reglens område netop til de meget sjældne, men grove tilfælde, hvor det ville virke stødende for almindelig retsbevidsthed, hvis der ikke kunne gribes ind.

Der kan efter den foreslåede bestemmelse alene anvendes bødestraf. Bl.a. for at sikre, at påtaleadgangen administreres med hensyntagen til de særlige arbejdsvilkår, som er kommunalbestyrelsesmedlemmers, er det efter den foreslåede regel en betingelse for, at tiltale kan rejses, at tilsynsmyndigheden fremsætter anmodning om det. Statsadvokaten vurderer herefter selvstændigt, om der er tilstrækkeligt grundlag for påtale. Den endelige vurdering af, om pligttilsidesættelsen er af så grov en beskaffenhed, at en bøde bør idømmes, foretages herefter af domstolene.

Indenrigsministeren har over for udvalget understreget, at formålet med den foreslåede regel således på ingen måde er at udsætte landets kommunalbestyrelsesmedlemmer for en øget strafrisiko, men alene at skabe mulighed for at gribe ind i sådanne tilfælde, hvor der ikke kan herske fornuftig tvivl om, at en bøde efter almindelig opfattelse vil blive opfattet som rimelig.

Indenrigsministeren har endvidere over for udvalget fremhævet, at forslagens præcisering af tilsynsmyndighedernes øvrige reaktionsmuligheder ikke tilsigter nogen skærpende af reglerne om kommunalbestyrelsesmedlemmers ansvar. Det er særligt fremhævet, at forslaget om et bodsinstitut er en lovfæstelse af en lempelsesmulighed for tilsynsmyndighederne i tilfælde, hvor der foreligger et erstatningsansvar.

Forslaget indeholder endvidere den nydannelse, at også domstolene tillægges adgang til at nedsætte erstatningens størrelse under hensyn til den udviste skyld, skadens størrelse og omstændighederne i øvrigt.

I de tilfælde, hvor et kommunalbestyrelsesmedlem ikke har ønsket at modtage til-